

РОЗСЛІДУВАЧ

Чинними Депутати Верховної Суди Є Савинова Олігархи Бізнесмени Корупція Кофіндети Цячі Віна

Харківська суддя на замовлення: Через махінації з авторозподілом справ Україна могла втратити понад пів мільярда гривень.

22 липня 2024 р., 18:19
1100 0

Харківська суддя на замовлення: Через махінації з авторозподілом справ Україна могла втратити понад пів мільярда гривень.

Журналісти встановили випадки маніпуляції автоматичним розподілом справ у Харківському окружному адміністративному суді на користь судді Олени Заїчко. Зазвичай до таких схем відносять, щоб знайти «потрібну» суддю, яка внесе «потрібне» рішення у справі. Усього відомося знайти 6 таких випадків, у одному з яких суддя зобов'язала державу заплатити підприємству народного депутата понад пів мільярда гривень.

Про це повідомляє «Сідства.Інфо».

Влітку 2018 року до Харківського окружного адміністративного суду надходить позов від металургійного комбінату народного депутата, у якому він просить суд зобов'язати державу повернути підприємству, нібито, надмірно сплачений податок — понад пів мільярда гривень. За цим позовом приходить ще один, абсолютно ідентичний, потім ще один і так далі, доки їх не налічується 22 штуки.

Так багато позовів зазвичай подають, щоб обійти автоматичний розподіл справ і щоб справу слухала «потрібна» суддя, яка внесе «потрібне» рішення. Так і виводять, що поки інші судді відхиляють позов, лише одна суддя відхиляє справу і в процесі зобов'язує державу заплатити надрену 582,2 млн грн.

«ПОТРІБНА» СУДДЯ

Читайте по темі: [Заброковий Майбан, а тепер отримав мільйон і бізнесву: ВРП вітчизняна суддя ОАКС Бузьменю у лоясугу відставку](#)

На початку червня 2024-го закінчився конкурс на посаду члена Вищої ради правосуддя. Цей конкурс проводила Етченя рада, а серед 13 учасників була суддя Харківського окружного адміністративного суду Олена Заїчко.

Заїчко могла попросити колег зіскупити диск і з винесом судового засідання для того, щоб змінити своє рішення на протилежне. Завдяки цьому місцева бізнесменка не мплатила до бюджету майже 7,5 млн грн податків.

Один з етапів вибору на посаду члена ВРП є спілбесіда і з Етченою радою, на якій кандидати відповідають часто на незручні запитання. Для Заїчко такою темою стало, зокрема, маніпуляція автоматичною системою авторозподілу на користь судді.

Автоматичний розподіл справ між суддями — це важлива складова судової системи. До того, як вона з'явилась, голови судів одноосібно розподіляли справи на суддів, що створювало корупційні схеми, коли можна було за гроші купити «потрібного» суддю. У 2010 році це змінилося, бо з'явилася система, яка за допомогою певних алгоритмів вибилає суддю, який буде розглядати справу. З такою системою стало важче домовитися, нік з головою суду.

Хоч ідеяді змінена, але запит на обрання потрібної судді нікуди не дівся, тому за час існування авторозподілу винайшли схеми, щоб цієї алгоритми обійти. Наприклад, «нетрібної» судді можуть перед авторозподілом нібито піти у відпустку або захворіти і таким чином замінити системи обрати тільки одного «потрібного» суддю.

Ще одна схема — це подати багато позовів, щоб «потрібний» суддя точно отримав свій позов та відкрив справу. Члени Етчної ради виявили цюнавішеше 6 випадків, коли позивач так маніпулювали системою авторозподілу, аби у Харківському окружному адміністративному суді розглядала справу саме суддя Заїчко. Під час спілбесіди у судді запитували тільки про один такий випадок, у якому позивач хотів повернути собі з державного бюджету понад пів мільярда гривень.

СХЕМА НА ПІВ МІЛЬЯРДА

У липні 2018 року Притчева акцієне товариство «Алчевський металургійний комбінат» подало позов до Харківського окружного адміністративного суду, у якому просило зобов'язати державу повернути підприємству надмірно сплачений податок — 582,2 млн грн. Це підприємство належить с'м'Т народного депутата від партії «Батьківщина» Сергія Тарута.

Впродовж двох тижнів комбінат подав до суду 22 абсолютно ідентичних позовів. У одному випадку справу не відкрили, бо позивач не сплатив судовий збір; у трьох випадках суддя Харківського окружного адміністративного суду відмовил відкрити справу, бо комбінат, на думку судді, безпідставно поважається до держави; у 17 випадках судді не відкривали справу, бо у суді вже були ідентичні позови; і тільки Олена Заїчко відкриває справу за позовом комбінату.

Надалі суддя вносить рішення про задоволення позову «Алчевського металургійного комбінату» та зобов'язує державу повернути йому понад пів мільярда гривень. Україна виграла апеляцію на таке рішення судді.

На цьому історія не закінчується. «Алчевський металургійний комбінат» не здрється і через пів року подає до Харківського окружного адміністративного суду новий позов з тими самими вимогами, до яких просить встановити судовий контроль за виконанням рішення суду. Схема повторюється: впродовж дев'яти днів до суду подають 25 ідентичних позовів, усі судді, окрім Заїчко, не відкривають справи. Один суддя під час розгляду позову навіть заявляє, що комбінат зловживав своїми правами, подаючи багато позовів.

Заїчко позивач слухати справу, задовольняє позов комбінату, але до моменту виконання рішення апеляція його скасовує.

«Як не можу відповідати за дії позивача. Мені невідомо, чим керувався позивач, коли робив ті чи інші дії», — коментує цю ситуацію Заїчко під час спілбесіди із Етченою радою. Також суддя каже, що не знала про інші ідентичні позови.

«Як видно з ухвал колег Заїчко, вони переїрили, чи не надійшла аналогічна позова заява до суду у програмі «Діяловодство спеціалізованого суду», а потім повертали таку заяву лояльову. Тому треба скептично ставитися до поясень судді про те, що вона не знала про ідентичні позови», — каже юристка «Фундації DEJURE» Снігавета Караченцева.

Щодо «Алчевського металургійного комбінату» зараз порушено справу про банкрутство. Згідно з аналітичною системою YouControl, це підприємство очолює Тарас Шевченко. Він у коментарі журналістам «Сідства.Інфо» сказав, що не знає про винятігданні позови, бо вквдр перед цим перестав очолювати комбінат та, попри це, Шевченко не зміг сказати, хто прийшов на його заміну.

Згідно з інформацією з YouControl «Алчевським металургійним комбінат» володіє корпорація «ІСД», учасником якої є Сергій Тарута. Журналісти «Сідства.Інфо» поділювали йому, щоб дізнатися думку надрена щодо поданих позовів до суду.

«У 2014 році я очолює Донецьку обласну державну адміністрацію і відтоді не маю ніякого відношення до цього заводу та корпорації «ІСД». Якщо в досі маю юридичну долю, то це не означає, що я дотичний до бізнесу. Тим паче бізнес у процедурі банкрутства, немає ніяких зборів акціонерів», — каже Тарута.

МІЛЬЙОНИ ПОДАТКУ, СКАСОВАНІ РІШЕННЯ ТА ПЕНСІЯ

Читайте по темі: [Басусяча Верховного суду Олександр Проклюєном оформив квартиру на сина, який працює в НАБУ через пінодрозу](#)

Журналістам «Сідства.Інфо» відомося встановити ще чотири випадки, про які згадувала Етчена рада, коли позивачі маніпулювали авторозподілом, щоб їх справу слухала саме суддя Заїчко.

Один з цих випадків стосувався тех повернення нібито надмірно сплаченого податку і тех підприємства родовини надренета Тарута. У 2018 році до суду подан позов ПАТ «Алчевський коксохімічний завод», у якому просило повернути надмірно сплачений податок, але цього разу меншу суму — 141,3 млн грн.

Усього завод направив до суду 15 ідентичних позовів, на основі одного з яких Заїчко відкрила справу, коли інші судді цього не робили. Апеляція тех скасувала рішення судді.

Також позивачі маніпулювали авторозподілом, щоб Заїчко зупинила дію розпорядження голови Харківської обласної державної адміністрації, аби нотаріусу відновили доступ до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно або скасували рішення Пенсійного фонду.

У всіх цих випадках позивачами були не компанії, а звичайні люди, які подавали від 23 до 15 ідентичних позовів і тільки Заїчко відкривала судові справи та задовольняла їх вимоги. Апеляційний суд не скасував рішення судді лише в одному випадку — коли служителька Феєдиз скасувала рішення Пенсійного фонду та зобов'язала виплатити позивачу пенсію за вислугу років.

Юристка «Фундації DEJURE» Снігавета Караченцева каже, що у всіх цих випадках позивачі застосовуват такий дваний спосіб обходу системи авторозподілу судових справ через «вікові» позови.

«Позивачі подавали однакові позови допови справу не потрапила саме до Заїчко. Це видно за датами надходження позовів, адже в короткий проміжок надходили близько 10 однакових заяв. Прослідковується, як позивачі намагали не бути зацікавлені, щоб їх справу розглядали інші судді. Наприклад, позови не сплатили судовий збір, не виправляли недобірні заяви, відхиляли позови», — каже юристка «Фундації DEJURE».

Також Снігавета Караченцева акцентує на тому, що майже завжди колети Заїчко не відкривали справу, бо суд вже мав ідентичні позови та є судді, які прямо вказували, що позивач зловживав своїм правом.

«Значно мак доступ до програми діяловодства суду і мак можливість перевірити історію надходження позовів. Оскільки с всі ознаки маніпулювання автоматизованим розподілом — вона мала б цьому запобігти. Щобільше суддя вносила ухвали, де вказували на схожі зловживання та навіть наслідки штрафів», — каже Снігавета Караченцева.

МІТКА ДЛЯ СУДДІ

Складається тенденція, що учасники конкурсів від Етчної ради, які відчувують, що отримують негативний висновок від цього органу, просто відхиляють свою кандидатуру.

У Етчної раді журналістам повідомили, що усього в їх конкурсах брали участь 157 учасників, 44 з яких вирішили достроково завершити участь.

«Переважна більшість кандидатів (25 осіб) які подавали такі заяви, не зазначали причини припинення своєї участі в конкурсі. Інші кандидати вказували різні причини (за сімейними обставинами, у зв'язку з перебуванням у зонах ЗСУ, через стан здоров'я тощо)», — відповідає Етчена рада на запит журналістів.

Юристка DEJURE каже, що конкурсанти сприймають негативні рішення від Етчної ради, як визнання їх недобробросенням. У випадку із Заїчко таке рішення стало б для судді «міткою», яка нагадувала б усім, що вона брала участь у справах з ознаками маніпулювання авторозподілом. Але суддя узяла цього, бо відхилила свою кандидатуру з конкурсу.

На жаль, це єдине покарання, яке запрокує Олені Заїчко, бо всі виявлені випадки маніпуляції авторозподілом відбувались у 2018-2020 роках. Час, коли Заїчко можна було б за це покарати, вже закінчився.

Антон Бабен

Редактор

Коригує роботу редакції та відповідає за оперативність публікацій. Раніше працював у провідних українських виданнях та на телеканалі.

[Створена для друку](#)

Тег: [ПАТ Алчевський металургійний комбінат](#), [Харківський окружний адміністративний суд](#), [Заїчко Олена](#), [Тарута Сергій](#), [Вища рада правосуддя \(ВРП\)](#), [Збиток судді](#), [кримінальні справи](#), [Позивач](#)

Читайте по темі:

[Мільйони застави для спілбесіди Желачко: ВАРС обрав запобіжні захочи першим фігурантам «судової справи» олігарха](#)

[Басусяча Верховного Суду Олександр Проклюєном перед пінодрозу переформив квартиру на сина; етчектвня НАБУ](#)

[Суд у Львові виніс рішення про скасування рішення Верховного суду щодо скасування рішення Верховного суду](#)

[САП вимагає стягнути з голови Невирішального району Сергія Науменка 6,8 мільйона гривень за незаконні квартири у Києві](#)

[Віломберг: Україна може отримати В-4 мільярд євро від ЄС після початкової реформи](#)

[Новий уяр по Верховному Суду: НАБУ отримало підозри чотирьох суддям у справі про захват олігарху Желачко](#)

[Меркель виступила за посилення санкцій проти Росії](#)

[НАБУ і САП провалять обшуки у митних та колишніх суддів Верховного Суду](#)

[Сметельська ДТШ на пенсії: ВРП відсторонивла суддю з пенсійним планом Олену Деліва](#)

[Притчева Кізілова В-4 не на підващення: ВКСК поставила в апеляцію суддю Олександрову і з сумнівами відбросеністю](#)

Коментарі: